

A megszentelő Lélek

Isten Lelkét nem véletlenül nevezi a Biblia *Szent* Léleknek. Isten ugyanis nem hasonlítható semmihez a teremtett világban, ő egyszerűen *egészen más*, azaz "szent". Azzal, hogy a szent Isten magához vonzza az embert, szükségszerűen együtt jár a *Szent* aktív jelenlétébe és erőterébe való kerülés, az ő tulajdonává válás, az ő céljaira való elkülöníttetés, a mássá válás, amely az újjászületéssel kezdődik, és egy életen át folytatódik mint megszentelődés.

1. A Lélek és az ember

Eleve Isten Lelke "alkotta" az embert (Jób 33:4), és Isten a Lelkét mint életadó erőt "benne hagyja" az emberben élete végéig (1Móz 6:3, Jób 34:14-15). A Szentlélek azonban ezen túlmenően...

1. ott van a bűnös *mellett*, hogy bűnéről és az igazságról meggyőzve Istenhez visszatérítse (Jn 16:8)
2. a hívőben lakozást vesz, hogy lelkileg újjá teremtsen és átformálja (Jn 14:17, 1Kor 6:19 stb.)
3. a hívőre *rászáll* vagy *betölti*, hogy erőt adjon neki a szolgálathoz (Ez 11:5, ApCsel 1:8, 2:3-4, Ef 5:18).

2. A Lélek az Ószövetségben

Isten Izraelnek megígérte, hogy Lelke "köztük marad" (Hag 2:5), és sokszor figyelmeztette őket, hogy terveit a Lelke által fogja véghez vinni (Zak 4:6). Isten Lelke egyfelől *ideiglenesen* gyakorolt hatást kiválasztott emberekre:

- "betöltötte" Becalélt, hogy képes legyen művészi munkára (2Móz 31:1-11)
- "rászállt" Bálámra (4Móz 24:2) és Ezékielre (Ez 11:5), hogy prófétáljon, Sámsonra (Bír 14:6,19, 15:14), hogy Izraelt megszabadítsa, Saulra (1Sám 10:6,10, 11:6) hogy prófétai révületbe essen
- "felöltözte" vagy "felruházta" Amászajt, hogy költői ihletet adjon neki (1Kron 12:19), Gedeont, hogy harcolni tudjon (Bír 6:34), Zekarját, hogy prófétáljon (2Kron 24:20)
- "megnyugodott" a Mózes hetven vénjén, amikor (!) prófétáltak, bíraskodtak stb. (4Móz 11:25).

Isten Lelke egy ponttól kezdve *életre szóló* hatást gyakorolt kiválasztott emberekre:

- "rászállt" Otniélra, hogy kivívja és megtartsa Izrael szabadságát (Bír 3:10)
- "rászállt" és "vele is maradt" Dáviddal, hogy uralkodni tudjon (1Sám 16:13)
- "(át)szállt" Illésről Elizeusra, hogy folytassa annak prófétai szolgálatát (2Kir 2:15); "rajta volt" Ézsaiáson a prófétai szolgálatban (Ézs 61:1)
- "benne volt" Józsuében, a hadvezérben (4Móz 27:18).

Az Ósz-ben Isten Lelkét a fent leírt módokon csak *kevesen*, a rendkívüli szolgálatra elhívottak tapasztalhatták meg, de a Lélek öbennük sem vett végleges lakozást (vö. Zsolt 51:13). Egyedül a Messiásról (a Felkentéről) szólt azonban olyan ígéret, hogy rajta az Úr Lelke *kezdetten fogva, maradandóan és mérték nélkül* "nyugszik" (Ézs 11:2 vö. Jn 1:32, Mk 1:10).

3. A Lélek az Újszövetségben

Isten megígérte, hogy egy napon, egy *új* szövetség részeként *mindenkire* "kiönti" vagy "kiárasztja" a Lelkét (Ézs 32:15, 44:3, Ez 39:29, Jóel 3:1-2, Zak 12:10), sőt "beléjük adja" a Lelkét (Ez 36:27, 37:14). Keresztelő János is prófétált erről: az ő vízbe merítésével szemben a Messiás (tüzes) "Szentlélekbe fog meríteni" (Mt 3:11, Mk 1:8, Lk 3:16, Jn 1:33). Jézus pedig kijelentette, hogy a Lelket *minden hívő* megkapja (Jn 7:37-39), ehhez elég kérnie (Lk 11:13). Azt is megígérte, hogy – mennybe menetele után – *ön maga helyett* elküldi a Szentlelket mint "a másik", de ugyanolyan Pártfogót (görög *paraklétosz*) (Jn 14:16-17, 15:26). Ez valószínűleg azért "jobb" a tanítványok számára az emberi testbe zárt Jézusnál, mert őt majd nem kötik a térbeli és időbeli korlátok. Pünkösdkor mindez be is teljesedett: Isten / Krisztus a Lelkét *mindenkire* (mindenfélre hívőre) "kiöntötte" (ApCsel 1:8, 2:16-17,33). Az új szövetségben az az új, hogy *minden* hívőben *folymatosan* benne lakik Isten, konkrétan a Háromege Isten mindhárom személye:

- a Lélek (Jn 14:17, Róm 8:11, 1Kor 3:16, 6:19),
- a Fiú (Ef 3:17, Kol 1:27 [*bennetek*], 2Kor 13:5, 2Jn 9)
- és az Atya is (2Jn 9).

4. A Lélek újjászül

Jézus szerint Isten Királyságába csak az léphet be, aki "fentről" vagy "újra, újonnan" (*anóthen*), azaz "Istentől" vagy a "Lélektől" születik (Jn 3:3-8). Ez nem fizikai értelemben vett születés (Jn 1:13, 3:6-7), hanem a Lélek újjászülő és megújító fürdője (Tit 3:5) általi lelki-szellemi életre kelés (Ef 2:1,5), feltámadás (Róm 6:4-11), újjáteremtetés (2Kor 5:17, Gal 6:15), hiszen a Lélek az élet Lelke (Róm 8:2). Így a hívő Isten családjának a tagjává válik: Isten a gyermekévé fogadja (Jn 1:12-13), Krisztus örökostársává (Róm 8:17, Gal 3:29), aki nem szégyelli őt a testvérenek nevezni (Zsid 2:11), és minderről maga Isten győzi meg a hívőt (Róm 8:15-16).

Mindez Isten irgalma és Krisztus feltámadása alapján (1Pt 1:3-4, Róm 6:4-11), Isten szavának hatására (1Pt 1:23), egyszerűen a Krisztusba vetett hit által (1Jn 5:1, Gal 3:26, Jn 1:12-13) lehetséges.

5. A Lélek átfómál

Az Istentől születés felismerhető és maradandó átfómálódást hoz az ember életébe (1Pt 1:23, 2Kor 13:5). A Lélek minden hívőben lakozást vesz (Jn 14:17), így a hívő "teste" (*szóma* = egész lénye) a Lélek templomává válik (1Kor 6:19). A hívő egyfelől tehát újjá lett teremtve, másfelől azonban lassú formálódásra van szüksége. A hitre jutása előtt kialakult bűnös hajlamai helyét (Gal 5:19-21) lassan átveszi a megváltozott, krisztusi jellem (5:22-25).

Ez úgy történik, hogy egyrészt *a Lélek küzd* benne, hogy ne azt tegye, amit "teste", azaz Isten nélkül élve kialakult bűnös hajlamai szerint akarna (Gal 5:17), másrészt *a hívő megtanul engedelmessé válni* a Léleknek (5:16,18,25 vö. 1Thessz 4:3-8, 1Pt 1:14-16). A Lélek a hívőt a különféle helyzetek, döntések, győzelmek és bukások közepette Krisztus csodálatára indítja, és így egyre jobban *Krisztushoz hasonlónak* formálja (2Kor 3:17-18, Róm 8:29).

A valóban újjászületett hívő Istent követő tettei (Ef 2:10) Isten akarata szerint valók, azaz igazak (1Jn 2:29). Az újjászületett hívő képtelen *folyamatosan* bűnben élni (1Jn 3:9, 5:18 a görög igealak folyamatos cselekvésről beszél, nem azt állítja, hogy egyszer sem vétkeznek), ellenben végre képes szeretni (4:7), különösen a testvéreket (5:1), és Istenbe vetett bizalma által legyőzi a világot (5:4 vö. 2:15-17).

Ha a *megigazulás* az Isten előtti helyzetünk egyszer s mindenkorra szóló megváltozása (ti. Isten örökbe fogad), akkor a *megszentelődés* az Isten általi átfómáltatás az egész életen át (ti. Isten neveli az örökbe fogadottakat).

6. A Lélek tanít

Azért van szükség a Lélek tanító munkálkodására, mert az embernek nem pusztán új ismereteket kell szereznie, hanem hitéletének kezdeteitől (2Kor 4:6, 1Jn 5:20) mindvégig egyre mélyebb *lelki-szellemi* dolgokat, igazságokat, összefüggéseket kell felismernie (Ef 1:16-20, 3:14-21), és erre magától képtelen lenne (1Kor 2:13 vö. Jn 6:63).

A Lélek az igazság Lelke (Jn 14:17, 15:26, 16:13, 1Jn 4:6), sőt maga az igazság (1Jn 5:6 vö. Jn 14:6), aki az apostolokat emlékeztette Jézus minden szavára, megtanította őket mindenre (Jn 14:26), elvezette őket a teljes igazságra, kijelentette nekik az eljövendő dolgokat (Jn 16:13), prédikálásukat ihlettel és erővel támogatta (1Kor 2:4,13, 1Pt 1:12, 4:11), hitéleti döntéseikben vezette őket (ApCsel 15:28-29) stb.

A Lélek mint Krisztustól kapott "kenet" ma is minden hívőt megtanít az *igazságra* (1Jn 2:27). Mint az értelem, a tanács, a bölcsesség és a kinyilatkoztatás Lelke az *Isten ismeretére* tanítja (Ézs 11:1, Ef 1:17). A Lélek a hívőt *alapvetően* úgy vezeti a döntéseiben, hogy megismerteti vele Istent (Ef 5:1, 1Jn 3:10) és Isten szavát (Józs 1:8, 23:6, Zsolt 1:1-2, 119:105, Mt 28:20, 1Kor 4:6), de *rendkívüli* esetben nem mindennapi módon is vezethet (lásd ApCsel!). Megjegyzendő, hogy a hívőknek szükségük van tanítókra (Ef 4:11), de nincsenek kiszolgáltatva állítólag "különleges kenettel" rendelkező embereknek. A "Felkent" (Krisztus) Testében minden hívő egyformán "felkent" (1Jn 2:26-27 vö. 2Kor 1:21).

7. A Lélek a bizonyosságot ad

A Lélek a kegyelem Lelke (Zsid 10:29), aki által a kegyelem evangéliumában hívő örömteli bizonyosságot kaphat (Róm 8:15-16, 1Jn 3:24, 4:13 vö. 1Pt 1:3-9). A hívőben lakozást vevő Lélek olyan, mint a hívőért előre letett "zálog" vagy "előleg" (2Kor 1:22, 5:5), sőt a hívőre rányomott tulajdonosi "pecsét" (Ef 1:13, 4:30, 2Kor 1:22), amely véglegesíti helyzetét, és biztosítja a jövőjét: Isten beváltja az ígéreteit, így örökséget kap Krisztussal együtt, övé a feltámadás az örök életre (Róm 8:11, Kol 3:3).